

Byrja laksaaling í Haraldssundi

Partafelagið «Á Strond» fingið loyvi

Ætlanin er at fara undir laksaaling í Haraldssundi komandi vár. Fyri stuttum varð eitt partafelag stovnað, ið hevur til endamáls at fara undir vinnu við at ala laks. Partafelagið eitur «Á Strond», og í nevndini sita: Jógvan Hansen, verkfrøðingur, Sámuel Thorsteinsson, stjóri, báðir úr

gjølla inn í norsk viðurskipti. Seinasta vetur var hann í Averøy, har skeið var hildið um fiskaaling.

Ætlanin er nú, at ein umboðsmaður fyri felagið skal fara til Noregs eftir summarfrítíðina fyri at seta seg enn meira inn í málið. Síðani verður farið undir at detailprojektera sjálva alistøðina. Tá skal støða takast til, hvat slag av flóthyljum, teir skulu brúka.

Norðan fyri elverkið
Jógvan Hansen sigur í samrøðu við Sosialin, at

økið, sum talan er um at leggja flóthyljarnar, liggur norðan fyri elverkið við Strond. Hetta plássið tykist at vera væl egnað til aling. Streymurin inni við land er lítill, og har er nærum eingin alda. Teir hava kannað hitan í sjónum har á plássinum. Tað visur seg, at lægsti hitin er 4,8 stig, og miðalhitin er góð 7 stig. Hetta visur, at møguleikarnir eru góðir fyri aling har.

Taka ímóti yngli í mai

Partafelagið «Á Strond» miðjar ímóti at taka ímóti tí fyrsta laksaynglinum í mai komandi ár. Tá er tann laksayngulin, sum gongur á alistøðini norðuri við Áir bógvin at fara á sjógv og fódorst til stórri laks.

Royndarstøðin norðuri við Áir hevur í lötuni nakað av laksayngli gangandi. Hetta er yngul av eini laksastammu, sum norðmenn seldu føroyingum fyrr í ár.

Felagið «Á Strond» hevur fingið vátan frá Fiskaaling, ið stendur fyri

Ætlanin er at leggja flóthyljarnar norðan fyri elverkið á Strond

alistøðini við Áir, at teir fáa í minsta lagi 10.000 laksayngul.

Jógvan Hansen sigur, at teir sjálvandi kunnu taka ímóti øllum tí yngli, teir kunnu fáa, men tað verða helst eisini aðrir um boðið, tá laksayngulin skal seljast í mai komandi ár.

5 mill. kr.

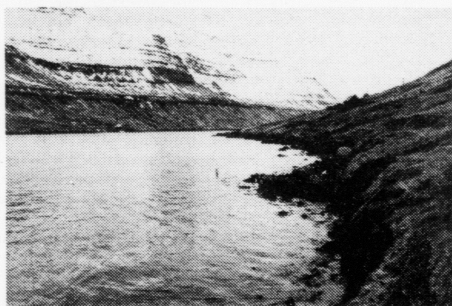
So skjótt felagið fær vátan frá landstýrinum, at

teir kunnu fara í gongd, fer nýggja partafelagið at senda umsókn til Menn-ingargrunnin og Ídnaðargrunnin um stuðul til projektið. Jógvan Hansen sigur viðari, at tá flóthyljarnir eru fult útbýgdur og øll amboð eru keypt, er projektið mett at kosta einar fimm miljónir krónur.

Gongur sum ætlað kunnu teir fyrstu laksarnir slaktast um knapt trý ár. Tá skuldi laksurin

verið so mikið stórur — vígað góð 4 kilo — at hann kann seljast á marknaðinum fyri rættliga góðan pris.

Við hesi fyrstu royndini er bert skjótt settur á. Eydnast royndin kann talan verða um at taka ímóti nógv stórri tali av yngli, soleiðis, at samlaða framleiðslan um nøkur ár fer at vera munandi stórri og eiga eitt týðandi pláss sum vinnugrein í Føroyum.

Her inn ímóti landi skulu flóthyljarnir liggja

Klaksvík og síðani Monrad Skjelten, umboðsmaður í Havn.

Tað er nakað síðani, at fyrireikingar vórðu gjørdar til at kanna møguleikarnar fyri laksaaling í Haraldssundi. Ymsar kanningar hava verið gjørdar, og herfyri vendi partafelagið «Á Strond» sær til landstýrið, sum í hvørjum einstøkum føri skal geva loyvi til at fara undir laksaaling í Føroyum.

Um dagarnar frættist, at landstýrið hevur givið partafelagnum «Á Strond» loyvi at fara undir laksaaling í Haraldssundi.

Umsókn er eisini sendt til Klaksvíkar býráð, sum vil ganga umsóknini á mæti um so er, at landstýrið játtar.

Verið í Noregi

Laksaaling er heldur nýtt fyribrigdi í Føroyum. Ikki hava vit allar tær royndirnar við aling, sum eru neyðugar fyri at byrja veruliga vinnu við at ala m.a. laks. Hetta er eisini orsök til, at Jógvan Hansen sjálvur hevur verið í Noregi og sett seg

Óvanliga nógv var kvinnur byrja á Læraraskúlanum

20 prosent kvinnur komandi skúlaár

Umleið 75 prosent av nýggju læraraskúlanæmingunum komandi skúlaár eru kvinnur. Hetta er helst eindømi í søgu Læraraskúlans, sum hevur meira enn 100 ár á baki.

Tá upptækan til 1. flokk á Læraraskúlanum nú til heystar var liðug herfyri, visti tað seg, at 20 av teimum 25 nýggju næmingunum eru kvinnur. Hetta er rættliga óvanligt, tí tey undanfarnu árini hevur meginparturin av næmingunum verið mennfolk.

Tað vóru heilar 72 umsóknir til tey 25 plássini á

Læraraskúlanum. Hetta er størsta tal av umsóknunum, sum nakrantíð hevur verið. Vanliga plaga at vera millum 50 og 60 umsóknir.

Mugu avvísa kvalifiserað

Andreas Højgaard, skúlastjóri, sigur, at teir tianverri hava verið noyðdir til at avvísa nógvur umsóknir, sum so avgjært eru kvalifiseraðar at byrja á skúlanum. Tað er kortini ikki pláss fyri meira enn 25 nýggju næmingum á hvørjum ári.

Tað verða annars ikki sett nøkur ávís krav til tey, sum søkja um upptøku á skúlanum. Men tey, sum hava students- og HF-prógv og harafturat hava verið úti í praktisk-

um arbeiði, hava besta møguleikan at verða upptikin.

Stórur tørvur á lærarum

Uppá fyrispurning hvi so nógv søkja á Læraraskúla í ár, sigur Andreas Højgaard, at hetta er ilt at meta um. Tað er kanska tí, at tað er torført at koma inn á aðrar lærustovnar. Í dag er stórur tørvur á lærarafólki í Føroyum, og við vissu um at ein fær arbeiði, tá ein er liðugur við sína útbúgving, velja nógv tí at fara læraravegin.

Tað er stórur tørvur á lærarum. Eini 70 til 80 stórv munnu vera leys at seta. Hópurin av vikarum røkir ein part av hesum stórvum.

44 næmingar

Tað er einaferð hent, at 44 næmingar eru upptikin á Læraraskúlan. Hetta hendi í 1977 eftir boðum frá Skúlastjórnini. Hesir parallellflokkar verða lidnir í 1981.

Í dag kann tað ikki lata seg gera at byrja við tveimum parallellflokum. Orsøkin er tann, at við nýggju undirvisingarskipanini verður arbeiði í fleiri bólkum enn frammanundan, og hetta krevur fleiri høl.

700 lærarar síðan 1871

Tað tekur annars fyra ár at fáa tikið prógv sum lærari. Í ár fingur til samans 26 næmingar

prógv. Hetta man vera tað mesta nakrantíð. Annars hava millum 600 og 700 næmingar tikið prógv sum lærarar í Føroyum, síðani fyrsti næmingurin tók prógv í 1871.

Tað eru ikki so nógv ár síðani at nógvir føroyingar leitaðu til Danmarkar á læraraskúla. Men síðani vit fingur HF-undirvising, og undirvisingin á Læraraskúlanum varð stýtt við einum ári, úr fimm niður í fyra ár, hevur tað fyri ein stóran part verið orsøkin til, at fleiri og fleiri søkja um at sleppa inn á Læraraskúlan í Havn.

Hjá landstýrinum liggur í lötuni eitt álit til nýggja læraútbúgvingarlóg. Hetta uppskot kemur móguliga fyri tingið nú til heystar.